

Lời ngợi khen sau chuyến viếng thăm Việt Nam: “Má yểu lỏm rỗi nhõng đõu óc má vén còn nhanh nhõn nhõn xá.”

Chỗ dùng chỗ “nhanh nhõn” làm tôi vui a buôn cõi vui a thõm thía cách dùng chỗ cõa bà chỗ mõt thõi nõi tiõng nàng thõi trõõng Sõ Phõm Sài Gòn. Không ai dùng chỗ “nhanh nhõn” đõ diõn tõ khõ nõng làm viõc cõa bõ óc con ngõõi. Bà chỗ này đã tõng nõi tiõng (chỗ trong gia đình thôi!) vui tài dùng chỗ vui a mõa mai vui a thõt lòng, vui a bóng vui a thõc, vui a diõu vui a nghiêm... Mà ngay chính chỗ cũng không có dõng ý, đõn chõng thõy chỗ em cõi nghiêng ngõa, chỗ mõi vui lõ... chỗ này hõi chỗ mõi tiêu!

Chỗ “nhanh nhõn” trong trõõng hõp này rõt thích hõp. Má chúng tôi. Chúng tôi đã tõng đi tõng cõc nhiên đõn giõt mình vì cách suy diõn nhanh chóng, cách làm bài toán cõng trõ nhân chia trong đõu thõt nhanh và chính xác cõa mõt ngõõi đàn bà chỗ hõc hõt bõng sõ lõõc tõi gia. Bà Tõ Bé, vui ông chõng thông thái, má cõa lõ con bõ y đõa, lõ con thõõng tõ hào mìn là cây toán trong lõp dù trai hay gái, đã tõng cho chúng tôi đo ván vui tài tính nhõm.

Là con gái lõn cõa mõt thày giáo làng Đõi Núm, Phan Thịõt, ngõõi thày dõy chỗ quõc ngõ đõu tiên cõa làng. Sau cõu Ba là má tôi, thõi Tõ, tên Bé, dì Năm tên Xê và tõõp theo đó... hai dì út lõi có tên thõt mõ miõu so vui nhõng ngõõi nhà quê thõi đó: Xuân Lan và Thu Cúc (Làn thu thõy, nét thanh sõn, Xuân Lan Thu Cúc mõn mà cõ hai). Ngõõi con cõ cõa ông bà ngoõi đã mõt tõ nhõ, không thõi cúng gõ cõ và cũng là đõ tài cho chúng tôi tò mò bàn cãi:

- Không biõt mình có cõu Hai hay dì Hai ha.

- Chỗ không logic chút nào hõt.

- Hai?

- Tui chả c chả n là dì Hai.

- Ngon há, mi hả i bà ngoả i hả ?

- Cản gì hả i. Ông ngoả i là thày giáo dയ chả quâc ngâ đâu tiên ỏ làng. Đâ làm gâng, ông ngoả i đâ t tên cho ba ngâ i con gái đâu lòng là A, Bê. Xê. Suy dien ngâ n đâng cũng hiâu là mình có dì Hai và chả c chả n tên A chả khâng phâ i cùu Hai.

- Thông minh! Có nghĩa là ông ngoả i còn làm mât cuâc cách mât nhâm nâng cao kinh thâc phâ nâ nâc nhâ. Đâ t tên ba ngâ i con gái là A,B,C là có dâng ý châ đâu phâ i ông ngoả i quê mùa, nghĩ sao thì đâ t tên cho con nhâ vây.

- Quê mùa sao đâc. Các cùu đâu mang tên ngon lành, ai cũng Nguyê n Chánh...

- Má biêt đâc biêt viêt là ngon hâ n đâ sâ phâ nâ thâ i đó.

- Má cùn biêt làm thâ nâ a châ bâ .

- Không nhâng biêt làm thâ mà cùn thuâc nhâu thâ nâ a.

- Ông ngoả i ngâm thâ , đâc thâ câ ngày, khâng muâ n cũng thâm vô tâ tâ . Tâi mình cùn đâc thâm, huâng hâ chi má.

- Mê hát bù, mê cõi lòng, mê phim ồn Đèo, mê phim tình cảm Tàu.

- Có mảng cõi tõ xã hõi.

- Nău mùa lúa năm đó Đinh Đèo n không bù “mày ỏng” tõ ch thu thì má đã thõc hiõn đõõc lý tõõng nâng cao kiõn thõc cho đõng bào thiõu sõ mõt buôn Thõõng. Má dõ đõnh sau mùa lúa là má sõ cho xây mõt trõõng hõc rõi vñn đõng ông quõn trõõng quõn Tánh Linh bù giáo viên võ dõy hõc cho ngõõi Thõõng.

- Ỏa thõõng vay, mang cõc nhõc võ nhà cho con cái. Có nhõ chuyõn thõng Minh Teo khõng?

- Ỏ, thõy con ngõõi ta èo uõt, tám tuõi mà nhõ nhõ đõa trõ lõen bùn, cõ ngày khõng nói mõt tiõng, má quyõt đõnh đem võ nuõi mõt thõi gian, bõt tõi mình đút cõm, chuyõn trò või nó, chõi või nó, đõi chõi đâu cũng phõi dõt nó theo....

- Coi võy mà cũng có kõt quõ chõ bù. Má sõ phõm lõm, cho con nít chõi või con nít thì con nít mõi phát triõn bình thõõng. Năa năm sau là nó chõy giõn có thua gì tõi mình đâu, còn la to hõn nõa chõ. Chõng ba má nó xin nó võ, nó khóc, nó la... Võy mà bây giõ hõc lõp đõ thõt trõõng Phan Bùi Châu, ngon lành nhõ ai chõ bù.

- Nhõ cái áo ỏm màu nâu đõp thiõt đõp dì Bùy tõ mõ đan cho tui trõõc khi dì theo dõõng Đèo đõi tõp kõt khõng?

- Ỏ, bùa tõi đó tui cũng run gõn chõt. Đang đi, bùa ngõi bõt trõõc nhà mình, máu me tùm lum. May mà có má ỏ nhà. Má đem vô nhà, cõt nhao, tõm rõa, cho em bé bú sõa, rõi lõy cái áo ỏm kõ niõm cõa dì Bùy, bùc thõng nhõ, cho nó luôn cái áo.

- Cái áo ỏm đõp thiõt là đõp.

- Đèi n gỏi mi cùn tic sao?

- Tui có tic bao gỏi đâu, tui phc má lanh trí chu nghoi, thung nghoi.
- Má cùn bao bc nuôi dung bà Hai Mù vì bà không có con cháu, cho đun khi bà cht.
- Tui là chuyên viên tip th goo, nhóc mum, than ci ... cho bà Hai Mù đây chh ai.
- Có máu làm cách mung.
- Ti mê ba, ba bé vé thành, làm má phi theo, nhéng trong béng cùn hm hc hm, ké chuyn trong chin khu hoài.
- Béi véy mui bé “muy hng” la cho mut trún, thâu mua hét trún mùa gét năm đuu hdinh đun Tánh Linh rúi chh trú béng th giy chhng nhén.
- Bao nhiêu vén linhng tiêu tan, nhó nhn chht đung. Ti mình cũng lao đao nghiêng ngha theo. Có khi nhà ăn chm véi cá nhc kho và canh bí rú sult mùa, ngắn thn ch.
- Nhu không vì ba chh là má đi thp két héi năm năm muu i th mut tiêu rúi.
- Thì tui đuu c bú sáa Gi-Gô
- h đó mà bú sáa Gi-Gô. Bú nhóc cháo pha đung cho lún không nhi luon. Mut mình ba làm sao nuôi nhi ba đua con thh con dui.

- Thị đâu có thợng con trai đồi u to lồng bồ, tay chồn thòng lòng.
- Ba ém tài má.
- Hay là ba có khỗ nǎng dung hòa đồi c cái máu làm cách mảng và máu nghẽ sỉ cưa nhà ngoi trong má, biến thành máu kinh doanh, máu cưa tiễn.
- Lý thuyết này nghe sao mờ hờ, không có căn.
- Má có máu kinh doanh nhõng không có máu bà nồi trồ đồi đang nhõ dì Năm, dì Bồ y, dì Chín .
- Quần áo chồn thì bồ tiêm giặt i.
- Nuu ăn cũng không điêu luyễn.
- Không biết thêu thùa đan may nhõ mây dì.
- Còn gì làm bà nồi trồ đồi đang. Có ngõi làm, có thì giỗ dồn con đì coi xi nê, đì coi cõi lồng... và có thì giỗ làm thõ... bồ t con cháu hõc thuõc. Đõa nào thuõc mõt bài thì cho tiễn.
- Có thì giỗ mê đánh bài tõ sõc nõa chõ.
- Cũng lõ há! Ba või má mõi ngõi mõt tánh, mõt đam mê, thõ mà sõng thiõt là thuõn hòa.

Người thì cùu anh sòng đồi công chồi, chồi biết vui thú vui sách báo, bàn cờ. Người thì xông xáo ngoài thòng trống, không bao giờ chịu bồng lòng vui công ăn chyun làm đang có. Lúc nào cũng tìm cách cùi tién, đồi mồi.

- Bèi vui nh?p sòng kinh tò nhà mình lên đồi xuống đồi cùu đồi, làm cục sòng tòi mình cũng lao đao theo mà má là chồi chồi.
- Nh?ng có khi nào mi xin tién mua sách, mua truy?n, đóng tién h?c thêm, đi xi nê... mà má không cho chồi a? Dù cho nhà đang h?i th?t b?i. Má chồi u chồi i chồi đó.
- Má còn có m?ng cho con h?c cao n? a chồi.
- Ba h?c cao h?n má nh?ng không có m?ng cao b?ng má. Đ?a thì má mu?n cho h?c đ?i c s? đ?i m? tién thu?c tây, đ?a thì h?c bác sĩ đ?i m? phòng m?ch, đ?a thì h?c làm giáo s? đ?i m? tr?ng h?c... b?t k? gái hay trai.
- Má có ý đ?nh đ?u tò vô l? con mà. Không biết ai s? đ?i t? đ?i c ??c nguy?n cho má đây, không ph?i tui à nhen.
- Tui thay má tién b? l?m v? ph?i?ng di?n nam n? bình quy?n.
- Cái này ta nghĩ má b? ?nh h?ng ông ngo?i, ba mình. Con gái nhà ngo?i ai cũng đ?i c cho đ?i h?c đâu có thua gì con trai.
- Ngo?i tr? má vì má là con gái l?n, ph?i ph? bà ngo?i buôn bán
- Còn ch?i tr? c? a ba là “nh?t ngh?t, nh?t thân vinh”, dù trai hay gái đ?u ph?i có m?t ngh?t đ?i t? nu?i thân, nh?t là con gái, s? kh?ng b? l? thu?c vào ch?ing. Mình có bao giờ nghe

ba hay má nói “con trai cõa mình....” lõn nào đâu.

- Bõi vthy ông Hoàng, con trai trõng mà không đõc lõu tiên cái gì hõt. Nhóc Hõng nhà mình cũng đâu có đõc cõng chíu hõn ai.

- Mà lõm nghen. Tui đõ ý thợy ba không bao giờ chõ má đi dõo trên cái xe mô-bi-lõ ch cà bõch cà tang cõa ba há!

- Không đi chung chõ nói chí đi dõo chung.

- Vhy chõ mi có thhy vhy chõng bác Chõnh, vhy chõng chú Sáu Sang, vhy chõng cô Ba, có ai đi chung nhau ra đõng lõn nào chõa?

- Hi...hi...chõc thõi đó còn mõc cõ.

Má chúng tôi đõi khái là nhõ vhy đó, ngõõi đàn bà phong phú đa tài đa dõng, nhõt là óc tõ chõc và tài suy diõn, tính nhõm. Cái tài tính nhõm thõn khõc, đã tõng cho lõ con giõi toán, ông chõng thông thái đo ván.

Công viõc mua lúa tõ xe này đõn xe kia (“Xe” là đõn vhy đõ chõ sõ lõng lúa, chõng mõt trăm giõ thì phõi, khoõng tám bao bõ), trõ lúa lõ nhà máy đõ xay gõo bán dõn quanh năm, tính toán lõi lãi đõ nh giá lúa, giá gõo... thõ mà bà không hõ dùng bút giõy.

Đong lúa xong, nhà mõt nông dân lõ Ngã Hai, bà bõt đõu tính cho nhà nông:

Con Gái Thờy Giáo Làng Đôn Nóm

Tác Giả: Võ Thờy Đôn Đôn

Thứ Năm, 17 Tháng 5 Năm 2012 22:28

- Một xe giá ba ngàn sáu, năm nay nhà chú đón c hai xe bốn chục giỏ, vả chi là... ba ngàn sáu, ba ngàn sáu, ba trăm sáu, ba trăm sáu, ba trăm sáu, ba trăm sáu...

Trong khi anh con trai cõa chú thím nhà nông tìm giỗ y việt, chõa kõp ghi thì bà nói:

- Tám ngàn sáu trăm bốn chục. Chú thím mõm tròn hai ngàn rưỡi, còn lõi sáu ngàn mốt trăm bốn chục.

Chú thím nhà nông nhìn, chõ clu con trai thông thái loay hoay tính, mõm i phút sau, gõ t đõu.

Mõi tõi, chõ em chúng tôi thõng quây quõn lõi nhà trong vì phòng này rõng, thoáng mát, đõ chõ cho bõ ván ngõa, cái giõng, cái bàn ăn, cái võng või bõ... cõ chõ giõt đõ và hõ nõi. Ngõi nõm trên bõ ván gõ đõc truyõn, ngõi đu đõa chíõc võng hát vu võ, ngõi ngõi co rút chân lõi góc gõng đõc truyõn hình, vài ba ngõi chõi cõ cá ngõa... Ba ngõi dõa lõng lõi cái ghõ bõ đõc bão, má ngõi bõt ra nõn nhà xi măng soõn vá mõy cái bao bõ đõ ngày mai xay gõ o lõi nhà máy lõn. Chõ Hai Cao đang bõt lõa nõi chè đõu xanh hõt nõu või đõng tán lõi phía sau bõp. Con Tõ ngõng đõc truyõn hình, nói trõng không:

- Lõ há, má või chõ Ba cùng tuõi con rõng, cách đây mõm i hai năm, hõi má mõi sanh chõ ba, tuõi má gõp tuõi chõ Ba hai mõm i bõn lõn. Bây giõ mõm i hai năm sau, tuõi má chõ gõp ba lõn tuõi chõ Ba.

Chõa ai kõp nuõt trôi ý tõng bõt chõt khá rõc rõi cõa con Tõ thì má lõn tiõng:

- Mõm i hai năm sau, tuõi má chõ gõp hai tuõi con Ba thôi.

- Hõ ?

- Hả ?

- Ồ há !

Bà cỏi cỏi, tiệp chuyễn:

- Theo cái đà này, mồi i hai năm sau nã a, má mày bỗng tuỗi con Ba.

- Ông nói sai bét. Chỗng đó tuỗi tui gập năm tuỗi con cõ a nó.

- Trời !!!

Và óc tôi chóc thì cho đón nay tôi vẫn tôi phò là tháo vát nhõng lúc gia đình có tiệc tụng, nhõng lúc nhõn chõu trách nhiõm tôi chóc này nõi sõ làm..., nhõng so với má tôi, trong thời buõi không có đõn thoõi, không tõ lái xe, không có chuyễn đõt hàng, bà có bõ y đõa con, tôi chõ có hai nhóc tì..., tôi thua xa Bà. Cõ mõi dõp Tõt, đám giõ ông nõi bà nõi là chúng tôi phõi phõc má, ba tôi cũng võ y. Tôi khi bà nõi mõt, ba tôi lãnh phõn cúng giõ. Tiẽng là ba tôi nhõng má tôi lãnh trõn bõ, hình nhõ ba không đõng tõi móng tay, chõ tiệp trà các ông các bác tõ Đồi Núm xách dù xuõng ăn giõ nhà tôi và trong bõng bao giõ cũng chõ mõt gói võ nõp than đõc biõt do má tôi nhét vô giõ làm quà buõi chiõu trõõc khi võ. Mõi lõn có giõ, giõ ông nõi, giõ bà nõi là má tôi chuõn bõ mõt cách âm thõm đõ mõi thõ, nõp, rõõu nõp, đõu, mõõn ngõõi nuôi heo chia đôi tõ sáu tháng trõõc, gà võt mua võ nuôi cho mõp cõ mõõi ngày. Trõõc ngày cúng tiên, mõy ngõõi mõi lúa cõa má tôi tõ Ngã Hai, Phú Hõi mang trái cây, rau cõi, bông hoa... đõ tõng rõõ nhà sau, nhõ má đã đõt tõ lâu. Tôi giõ năm nào, bà con nõi ngoõi tõ Đồi Núm, láng giõng hàng xóm làm đõy dãy bàn ngoài phòng khách, hai bõ ván và bàn ăn nhà sau.

Còn Tết thì khéo nói. Mùi sả đollo c chuồn bồ chu đáo, bánh tráng, nếp nở, rau nếp than, heo nuôi chia, gà vỗ... rau rộp tết giã a tháng chlop... cho tết nhung phong bì lì xì lìn nhú theo tuôi cũng đã đollo c ném sén trong túi áo má tôi trống c ngày mùng mít. Quần áo mèi cho chúng tôi cũng đollo c đollo t may cùng lúc, cột trong tết, tết tháng mùng mít. Cúng giao thoa xong thì coi nhau viếc ngã lòng ăn tết. Bánh, mít, cùm, măng kho, thịt kho, bánh tét, cùi cùi chua, cùi kiệu chua, rau nếp than, cùm rau, cây mai, cháo cúc, cháo vến thốt... đâu ra đó, tết mùng tết cho đollo mùng i giã khuya đêm ba mùng i bà mèi yên tâm ngã đollo cháo cúng giao thoa. Không nhung sập xlop tết trong ra ngoài cho cái gia đình vui lòn con bò y đollo a, cung thêm vài đollo a cháu, má tôi còn chu cùp cho nhà nèi, nhà ngoái món này thò kia đollo ăn Tết. Ngay cùi tiễn cho ông ngoái đánh bài mày ngày Tết, năm nào cùi đollo trá ba mùng i là má tôi sai cháo Ba đollo xe đem lên cho ông có mà vui cháo i.

Trống ngày khai trống mèi năm cháo ng nèa tháng là tết vui đollo c cháo tết cháo cao trên bàn hòc chung. Mùi đollo a hai bồ quần áo mèi đollo đi hòc, mít bồ đollo bón lòn nhà đollo c đollo t may cùng lúc.

Mùa Tết Trung Thu thì dây sóng lá, hò, giày màu... mít chiêu nào đó đollo c má bày trên bàn hòc, thò là cùi tuôn đó tết tôi mèc sicc mà trống tài làm lòn đèn. Năm nào má tôi cũng hòp tác vui gia đình chú sáu Sang, bác Sóc đollo lòn con nít chúng tôi gòn hai cháo đollo a cùi đollo đêm Trung Thu sau khi đollo dien hành lòn đèn vui trống lòn vòn bông lòn, tết hòp lòn đollo đollo c chia bánh kẹo và mít màn văn nghé bồ túi do lòn nhú chúng tôi tết biên tết dien vui sả khuyết khích cùi ngòn lòn đang ngòn uông trà ăn bánh trung thu, loài bánh đollo tiễn nên chúng tôi mèi đollo a cháo đollo c mít góc tết cái bánh.

Đó là nhung chuyển lòn. Còn biết bao chuyển nhú hàng ngày trong gia đình mà má tôi, mít ngòn i rết bón ròn ngoài thòng trống, đollo đollo c má chuồn bồ đâu ra đó. Không biết má tôi có

hiếu thay đáo chia “tập thay” hay không nhường mì sinh hoát gia đình tôi đều mang bóng dáng tập thay, có lẽ vì con đồng, mà tôi bận rộn mà lười viết chu đáo, nên phai làm chung điều cái gì thì làm. Ngay cả chuyen đánh đòn, tôi tui cũng bao ăn đòn tập thay, lão con nhau đãi. Nghĩa là một ngày đập trại nào đó, má kêu sáu đứa con lên nhà xem hàng trên bờ ván gỗ ngoài phòng khách, một úp xuồng. Má bắt đều nhúp nhúp cái roi, vui giang thết bình tĩnh ngồi ngào, bà kít tay tay nghe lão tui hít hít dồn cho “nhà nhân” kít tiệp, ngay cả “nhà nhân” cũng không nhú là mình bao tay gì. Đánh đòn chung cho một thì giỗ và chia cũng đập nhúc nhú lão con cái quyến lắc cắn bà, vì công ăn việc làm, bà phai giao hít chuyen ăn hít c, giáo dục lão con cho ba tôi. Biết bao nhiêu chuyen.... Khéo năng tay chia cắn bà đòn thi thố tay ngày thết cho tui ngày giỗ, ngày Tết, lão hít i...

Có một điều làm tôi bận tâm nhất khi tôi đã làm má, biết chăm sóc cái gia đình nhỏ bé của tôi, là nhú lão nhúng lão ba đòn chúng tôi đi chia hoéc Đá Ông Đa, hoéc Rồng, không bao giờ có một má tôi. Lúc đó chúng tôi coi đó là một điều tự nhiên.

Sáng chia nhút đập trại nào đó, ba tuyên bao buoi nay cho mày đứa nhú đi tay mìn bién Đá Ông Đa. Thủ là chúng tôi rón rã thay cái quan phong, hai chia lão thì một thêm áo cánh trong. Má tôi mìn xe lam tay lúc nào không biết, xách xách đứa tròn c nhà, chúng tôi dành nhau ngoài, không ai quan tâm là má có đi hay không. Buổi trại, tay, chia, rón tay của biết cùng đãi, chia Hao Cao đòn cầm vút ăn vui muối mè hay thết ram mìn.

Món cơm vứt cắn má tôi lúc bao giỗ không thết tay. Món này bao giỗ cũng tay bà làm. Cơm gạo dẻo có tròn chút muối, một cái khăn tròn mìn đùi. Bà trại khăn ra mâm, đùi cơm nóng lén khăn, cuộn nhanh lão, đòn, bóp chặt cho đòn khi cơm vứt tròn đều dài đùi gang tay, đùi kính đùi sáu centimet. Mỗi tay bánh đòn gói chặt bao lá chuối đã đùi c hú nhau qua bao nóng. Đòn chia ăn thì cắt ra tay lát nhú bánh tét. Đôi lúc, bà nồi húng, bà vứt cho mày đứa con một vứt, gói riêng cho tay đòn. Đó là lúc chúng tôi sung sướng nhất khi đùi c chia Hai Cao đòn chia nhúng cơm vứt nho nhú xinh xinh, chia cắn riêng mình.

Ăn ngon, tẩm mát, dùa giòn thora mân nhang không ai trong chúng tôi thíc míc là: Má đâu? Sao má không ra đây nghê ngãi nhó chém mình, nhó ba? Má không cùn nhang ngày nghê ngãi sao? Mắt dù mồi viếc đùu do bàn tay sấp xấp cùa má! Âm Thờ m! Làm sao má chúng tôi có thì giờ tham gia vào nhang giây phút vui chói cùa các con? Cứ ngày! Nhang mồi đùu kíen đù cuoc vui đùc toàn mõ đã do má tôi chuồn bùi chu toàn. “Lòng Mõ” cùa bà là thờ đó! Mắt đù nghê cùa ba tôi dành cho lò con là bà nhanh chóng chuồn bùi, hóng hóng hót lòng... chù cùn giúp lò con húc giãi thêm, tẩm bùi đùy đùi hùn, vui chói thoái mái hùn, phát triển toàn diện hùn là bà không ngãi khó nhac, không ngãi tòn kém.

Sau năm bùi mõi lăm, chù là mót công chóc nhó, ba chúng tôi không phòi đi tù nhó nhang ngõi khác, nhang ông xin nghê viếc, không muôn cung tác vùi chính quyén mõi. Vì ông chõng chán thòi, vùi lò con húc hành bùp bênh, má chúng tôi mót mình lèo lái nhóp sòng gia đình trong cùn sóng gió chung cùa toàn miền Nam. Mắt cho ông chõng mang nòng tòi tòi “phòn đùng” tránh né chính quyén, tránh né hùi hùp. Mắt cho lò con bùt bình ngõm ngõm chõng đùi, tòi tòi không thòi đùi trùi chung vùi quan thày Cõng Són. Mót mình má tôi bùt tay làm hòa vùi nhang hóng hách theo thòi cùa ngõi hàng xóm bùng chóc trù thành tòi trùi, tòi phó. Mót mình bà thu xấp trù công cho hàng xóm đùi làm thòi lòi thay lòi con sáu đùa. Mót mình chùy chùt cho thòi con trai út không bùi đùi nghĩa vùi qua Campuchia...

Má chúng tôi âm thòi mõm nõi buôn thòi sù cùa ông chõng đã mót mình vùi quê dùng bàn tay thòi sinh bién ruõng hoang thành mõnh vùi làm cẩn bùn cho lò con tìm đùn nõiing thân khi tình thòi đùi vào đùi cùng. Âm thòi mõu mang nhang ý tòiing phòn đùng ngõm ngõm cùa lò con trùic bao bùt bình. Âm thòi mõi phòn cách chõng đùi, xoay trù, bao che đùi chõng mình, con mình không phòi trùc tiáp đùi đùu vùi chính quyén mõi.

Sóng vỗ i Cảng Sihan, sóng vỗ i bờ t bình, gây gợ vỗ i cộp trên, chặng đê i, cảng đê u,... chặng làm đê i c gì, chặng dám có i c mỗ vỗ t biên nhỗ mỗ i ngỗ i vì lỗ con hiỗ u rõ hoàn cỗ nh kinh tỗ gia đình. Đê rỗ i mỗ t cuỗ i tuỗ n, lỗ con nhỗ thỗ ng lỗ, vỗ nhà đỗ đê i c tỗ m bỗ, bà tuyên bỗ: "Má lo đê i c mỗ t chỗ di vỗ t biên, các con ai muỗ n đi trỗ c? Đê đê i c mỗ t đỗ a là lỗ n lỗ t đỗ a này lo cho đỗ a kỗ."

Chuyỗ n đó không thành, nhỗ ng ý tỗ ng vỗ t biên tìm đê i ng thoát đỗ mỗ đỗ u cho chỗ c chuyỗ n vỗ sau, bao nhiêu vỗ n liỗ ng làm ăn cỗ a bà mỗ t hỗ t này sang đỗ t khác. Cuỗ i cùng thì lỗ con trỗ n thoát. Lỗ con ra đỗ, không mỗ t quay lỗ ng nhìn lỗ i đỗ nhỗ n mang theo hình nh má mình đỗ a gỗ c cây me nhà ngoỗ i, cỗ nhón chân nhìn theo bóng ba đỗ a con gái mỗ t dỗ n mỗ t dỗ n trên đê i ng xuỗ ng bãi chí u hôm đó, mỗ t và không bao giờ còn gỗ p đỗ i c nỗ a. Lỗ con ra đỗ không mỗ t vỗ n vỗ ng vỗ sỗ mỗ t mát đỗ n đau mà ba má mình sỗ nhỗ n chỗ u.

Bây giờ, trong nhỗ ng lỗ n quay quỗ n bên nhau đỗ t lò hỗ ng cũ, nhìn lỗ i nhỗ ng sinh hoỗ t trong cái tiỗ u gia đình cỗ a chính mình, chỗ em chúng tôi thỗ ng lỗ c đỗ u bái phỗ c má chúng tôi, thỗ c mỗ c không hiỗ u làm sao bà có thỗ đỗ m đỗ i ng nhỗ u chỗ c vỗ cùng mỗ t lúc: Bỗ trỗ ng bỗ Kinh Tỗ, bỗ trỗ ng bỗ Ngoỗ i Vỗ, bỗ trỗ ng bỗ Nỗ i Vỗ, bỗ trỗ ng bỗ An Sinh, bỗ trỗ ng bỗ Y Tỗ, bỗ trỗ ng bỗ Xã Hỗ i.... Ba tôi tiỗ ng là thỗ tỗ ng nhỗ ng chỗ đỗ i c tài đỗ i ng, tài bàn... sau đó là má tôi lãnh hỗ t, thu xỗ p hỗ t, không cỗ n bàn tỗ i bàn lui, trong sỗ tin tỗ ng tuyêt đỗ i cỗ a thỗ tỗ ng và toàn dân. Hai cánh tay vỗ n nhỗ ng ngón thon dài cỗ a bà vỗ n mãi mãi cỗ gỗ ng thu xỗ p mỗ i nhỗ c muỗ n nhỗ lỗ n cỗ a lỗ con đã thành gia thỗ t, sỗ ng xa bà ngàn dỗ m, cho đỗ n ngày hôm nay, mỗ i sỗ. Thỗ mà chúng tôi, không ai thỗ c hiỗ n nỗ i, không ai cỗ gỗ ng tỗ n lòng đỗ nhỗ ng nhỗ c mỗ cỗ a bà đỗ i c hoàn mỗ, không ai thành bác sĩ, đỗ i cỗ sỹ, giáo sỗ đỗ bà mỗ phòng mỗ ch, tiỗ m thuỗ c tây, trỗ ng hỗ c.

Sóng trong ngành giáo dỗ c lâu năm, tôi mỗ i nhìn nhỗ n rỗ ng má chúng tôi là mỗ t nhà giáo dỗ c thỗ t là thỗ c tiỗ n, không cỗ n tỗ t nghiỗ p mỗ t trỗ ng Sỗ Phỗ m nào, không cỗ n nghiên cỗ u, không cỗ n tham khỗ o mỗ t quyỗ n sách nào. Cùng vỗ i chỗ ng, bà biỗ t tỗ o đỗ mỗ i đỗ u kiỗ n đỗ lỗ con

đó là lòn lén trong không khí gia đình thuộn hoà êm ảm, tuồi trứ phát triển vui ng bùn và tin, mệt nhn tống căn bùn cho mì dà trả bùt cù giàu nghèo.

Bà không giồi i đan thêu, bánh mứt, nhng chung tôi, bùn ngòi i con gái cùa bà khéo léo chuyen nai trù khong kém mứt ngòi bùn nào. Hoc n công trung, hoc lóm bùn bè, hoc qua dì Chín, chúng tôi muộn làm món bánh, đan cái áo, thêu cái khăn bàn, móc cái màn cùa, may cái áo kiều mì... chò cùn xin tién là bà sút súng cho, khong hoi tui hoi lui. Tôi nhò hoi năm hoc lop chín, tôi mì hoc may trong nhng giòi n công vui cô Nhan, tôi tìm lòc trong tò ra mứt sáp vui má tôi mua đù dành may áo Tát. Tôi loay hoay cùt may mứt cái áo bà ba cho má, vút áo đnh ra ngoài, cù áo chót phòi sùa tui sùa lui thành róng tênh... vùy mà bà mua thêm hai xùp vui nà biếu tôi may cho bà. Qua thết, đòn cái áo thù ba thì áo đp khong thua gì đùa tiém may. Và tôi trù thành thù may cùa gia đình, đù bù, áo dài, quùn tây, pyjama... cù nào tôi cũng thù tài, xùu có, đp có, nhng ai ai cũng thùa män. Kinh tò gia đình có xuông đc đùn đùn nào đì nà a thì cái máy may hiếu Singer bao gi cũng hiến dien trong gia đình chúng tôi. Sau năm bùy mòn i lăm, tình hình kinh tò cù nòn xuông tòn cùng, nhò cái khéo léo may vá tui hoc và cái máy may Singer, có lòn tôi đù đnh mì tiém may kiêm súng qua ngày. Cái khéo léo cùa chò em chúng tôi khong do má đùy bùo nhng do má tò o đìu kién tòt đù phát huy và phát triển.

Có mứt lòn, tôi và ngòi i chò kù than vui nhau:

- Bác Chanh gái ở nhà, tui Minh Thảo, Minh Thu, có chuyen gì cũng hoi ý má nó. Bà Minh Thảo rù đám vui bù, bác Chanh gái đù dành. Má mình đâu có thì giò nhò vùy.
- Còn Thím Sáu Sang thì đan thêu thiết đp. Ông gì mình cũng có mứt ngòi i mì khéo léo, thân mứt lo cho con nhò vùy.

Thùt bùt công vui má tôi! Chúng tôi khong biêt róng thím Sáu Sang khéo léo đan thêu nhng hai ngòi i con gái cùa thím chòng quan tâm gì đùn chuyen n công gia chánh, vua dien cùa phò Ba Mòn i Căn. Thím khéo nhng thím khong tò o đìu kién cho con cái hoc hoi, tòp tành. Chúng tôi khong quan tâm đùn cùnh vù chòng bác Chanh gây gò nhau ngày này qua ngày kia đùn nòi tui con bác phòi qua chòi lì nhà tôi, khong muộn vù nhà. Tui nó đâu đùc má nó đùn đì xi nê, đì coi cùi lòn. Đâu đùc má nó cho đi Sài Gòn chòi, lèn dinh đìen Tánh Linh nghè hè, lèn Ma Lâm nghè hè,... hòng nhng mùa hè tràn ngập tieng cùng trong tình thòng gia đình, khi lùn róng Núi Ông Tánh Linh, khi lùn miền biền ngòi Hòa Đa. Đâu đùc má tìm đù mì cù hoi đù con có mứt tuồi thò hoa mìng bình an... ngay cù nhng khi nòn kinh tò gia đình đang xuông đc trùm tróng. Tôi tin là nhng ngòi i con cùa chú thím Chanh khong ai hoc hành tui nòi tui

Con Gái Thay Giáo Làng Đời Năm

Tác Giả: Võ Thay Đêm Đêm

Thứ Năm, 17 Tháng 5 Năm 2012 22:28

chén, ngóni bù đi tu, ngóni uông thuỷc đúc tết hột, ngóni thết tình bù nhà ra đi, vò chén đúc
vì tuôi i thay cưa gỗ không đúc lót bùng hoa thay, bùng sù bình an tâm tết.

Nhờ thay đó, hòp tâm vòi chén, mà tôi đã cho chúng tôi mệt tuôi i thay an bình, chúng tôi đúc
nuôi dũng bùng tình thết ng chân thết và tết tết. Chúng tôi tin tết ng ròng tình thết ng chân
thết và tết tết y chúng tôi đúc thay hòn đó, là mệt gia tài to lòn vô hình, vô giá, làm hành
trang cho cuộc đúc chúng tôi. Nhờng ngóni con cưa Ông Bà đang cù gõng san sù cái diêm phúc
đó vòi cái gia đình nhè bé cùa mình đúc tuôi i thay cùa các con cũng đúc lót bùng hoa thay.
Thết đúng nhè Sidney Harris đã nói: “Ngoài nhèng lòn lòn, nòn nòn p sòng ra, kòn niêm đúc (tết) là
nhèng gì tết nhèt, ta có thay truyền đúc cho con cháu”. Và thành ngò “đúc vò đúc chén tát
biên Đông cũng cùn” cũng rết đúng trong nhèp sòng gia đình chúng tôi. Vò chén đúc đâu cùn phai
có chung sù thích, hòc vòn đâu cùn phai ngang ngòi nhau... chè cùn đúc tâm đúc lòn, đì
cùng hòn thì khó khăn nào cũng vòt qua đúc